

ΑΒΡΑΑΜ Ε. ΕΜΠΕΡΟΓΛΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ

ΓΙΑ

Α.Σ.Ε.Π

Περίεχο:

Θεωρία του βιβλίου της Β' Λυκείου

950 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
με τις απαντήσεις τους

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΖΗΤΗ

Κάθε γνήσιο αντίτυπο φέρει την υπογραφή του συγγραφέα

ISBN 978-960-456-210-7

© Copyright, 2010, Εκδόσεις ΖΗΤΗ, Αβραάμ Εμπέογλου

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του ελληνικού νόμου (Ν.2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Φωτοστοιχειοθεσία **Π. ΖΗΤΗ & Σια ΟΕ**
Εκτύπωση 18ο χλμ Θεσ/νίκης-Περαίας
Βιβλιοδεσία Τ.Θ. 4171 • Περαία Θεσσαλονίκης • Τ.Κ. 570 19
Τηλ.: 2392.072.222 - Fax: 2392.072.229 • e-mail: info@ziti.gr

www.ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:
Αρμενοπούλου 27, 546 35 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310.203.720, Fax: 2310.211.305 • e-mail: sales@ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΕΝΩΣΗ ΕΚΔΟΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ:
Στοά του Βιβλίου (Πεσμαζόγλου 5), 105 64 Αθήνα • Τηλ.-Fax: 210.3211.097

ΑΠΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ:
Ασκληπιού 60, 114 71 Αθήνα
Τηλ.-Fax: 210.3816.650 • e-mail: athina@ziti.gr

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ: www.ziti.gr

Πρόλογος

Το βιβλίο περιέχει 10 κεφάλαια, αντίστοιχα με το βιβλίο της Β' Λυκείου «Πολιτική και Δίκαιο».

Το πρώτο μέρος κάθε κεφαλαίου περιέχει συνοπτική παρουσίαση της θεωρίας του αντίστοιχου κεφαλαίου του σχολικού βιβλίου.

Το δεύτερο μέρος κάθε κεφαλαίου περιέχει Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, για πρακτική εφαρμογή της θεωρίας, οι οποίες είναι χωρισμένες σε δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιέχει πρωτότυπες ερωτήσεις και η δεύτερη περιέχει ερωτήσεις που έχουν επιλεγεί από προηγούμενους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ. Η διάταξη των ερωτήσεων αυτών ακολουθεί την ύλη του σχολικού βιβλίου. Συνιστάται η μελέτη της θεωρίας κάθε κεφαλαίου, πριν από την ενασχόληση του αναγνώστη με τις Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

Στο δεύτερο τμήμα του βιβλίου, για εμπάθυνση, γίνεται παράθεση ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής σε αντιστοιχία με τα άρθρα του Συντάγματος, οι οποίες είτε είναι πρωτότυπες είτε έχουν αντληθεί από παλαιότερους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ, και απευθύνονται σε όσους ενδιαφέρονται να εμβαθύνουν περαιτέρω τις γνώσεις τους. Δεν γίνεται παράθεση των αντίστοιχων άρθρων του Συντάγματος, καθώς υπάρχουν στο σχολικό βιβλίο, και θεωρήθηκε περιττή η ενσωμάτωσή τους. Συνιστάται ωστόσο να γίνεται πρώτα ανάγνωση του αντίστοιχου άρθρου του Συντάγματος και μετά να δίνονται οι απαντήσεις στις Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

Οι απαντήσεις των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής παραθέτονται στο τέλος του βιβλίου.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΙ	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
βλ.	βλέπε
δηλ.	δηλαδή
ΔΕΚ	Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΑΧ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα
ΕΚΑΕ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕτΚ	Εφημερίδα της Κυβερνήσεως
ΚτΕ	Κοινωνία των Εθνών
Μ.Κ.Ο.	Μη Κυβερνητικές οργανώσεις
ΜΜΕ	Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας
ΝΑΤΟ	Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου
ΝΠΔΔ	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠτΔ	Πρόεδρος της Δημοκρατίας
Σ.	Σύνταγμα
σχ.	σχετική

Περιεχόμενα

1. Η πολιτική	
Θεωρία	9
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	10
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	12
2. Το δίκαιο	
Θεωρία	13
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	15
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	18
3. Από την πόλη-κράτος στο Νέο Ελληνικό Κράτος	
Θεωρία	20
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	25
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	30
4. Η οργάνωση της Πολιτείας	
Θεωρία	32
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	37
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	44
5. Η λειτουργία της Πολιτείας	
Θεωρία	48
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	55
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	67

6. Ατομικά, Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα	
Θεωρία	76
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	79
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	82
7. Κοινωνική και Πολιτική δυναμική	
Θεωρία	84
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	87
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	93
8. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας	
Θεωρία	95
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	98
9. Θεσμοί και Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης	
Θεωρία	100
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	106
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	116
10. Η Διεθνής Κοινότητα	
Θεωρία	125
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	130
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ	136
Το Σύνταγμα της Ελλάδας	
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής	139
Απαντήσεις των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής	159
Βιβλιογραφία	167

1 Η πολιτική

▼ Θεωρία

Η λέξη πολιτική προέρχεται από τη λέξη *πόλις*, την αρχαία πόλη-κράτος. Με τον όρο αυτό, οι αρχαίοι Έλληνες, χαρακτήριζαν τη φροντίδα των κοινών υποθέσεων της «Πόλεως». Η πόλις ήταν μια κοινότητα πολιτών, όχι απλώς κατοίκων.

Πολιτική: η συντονισμένη δράση ατόμων ή κοινωνικών ομάδων με σκοπό να πετύχουν στόχους που αφορούν το κοινωνικό σύνολο, δηλ. η συμμετοχή στα «κοινά», στα «δημόσια πράγματα», που αντιδιαστέλλονται με τις ιδιωτικές υποθέσεις.

- ▶ Αντικείμενο της: η άσκηση δημόσιας εξουσίας, οι σχέσεις Κράτους – πολιτών.
- ▶ Εργαλεία της: η διαπραγμάτευση, ο συμβιβασμός, η συναίνεση και η εξομάλυνση (όχι η βία).
- ▶ Αποφεύγει τις συγκρούσεις και διευθετεί ειρηνικά τις διαφορές.

Πολιτική κοινωνικοποίηση: διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικών πεποιθήσεων και αξιών. Συντελείται αδιάκοπα στην οργανωμένη πολιτεία, με τη συμμετοχή στις κοινωνικές ομάδες δηλ. στην οικογένεια, στο σχολείο, στον κύκλο των φίλων, στο εργασιακό περιβάλλον αλλά και από τα ΜΜΕ (ενεργός πολίτης είναι ο ενημερωμένος πολίτης).

- ▶ Ανανεώσιμες μορφές ενέργειας: αιολική, γεωθερμική, ενέργεια από βιομάζα, ενέργεια από υδατοπτώσεις κτλ.
- ▶ Φαινόμενο θερμοκηπίου: οφείλεται στην εκπομπή «αερίων του θερμοκηπίου» και κυρίως του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂).

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

1. Η συντονισμένη δράση ατόμων ή κοινωνικών ομάδων, με σκοπό να πετύχουν συγκεκριμένους στόχους που αφορούν το κοινωνικό σύνολο, αποτελεί την:
 - α) τακτική
 - β) διπλωματία
 - γ) πολιτική
 - δ) αντιπολίτευση
2. Η πολιτική δεν σχετίζεται με:
 - α) την ενασχόληση με τα «κοινά», τα «δημόσια πράγματα»
 - β) την άσκηση δημόσιας εξουσίας
 - γ) τις σχέσεις Κράτους - πολιτών
 - δ) την ενασχόληση με θέματα της ιδιωτικής σφαίρας
3. Ποιο από τα παρακάτω δεν αποτελεί εργαλείο της πολιτικής:
 - α) η βία
 - β) η συναίνεση
 - γ) η διαπραγμάτευση
 - δ) ο συμβιβασμός
4. Η πολιτική απάθεια που παρατηρείται σήμερα οφείλεται:
 - α) στην μορφή του σύγχρονου δημοκρατικού πολιτεύματος (αντιπροσωπευτική δημοκρατία)
 - β) στην παγκοσμιοποίηση της οικονομίας
 - γ) στο αίσθημα αδυναμίας του πολίτη, να επηρεάσει ουσιαστικά τη λήψη των πολιτικών αποφάσεων
 - δ) όλα τα παραπάνω
5. Η πολιτική κοινωνικοποίηση αρχίζει:
 - α) από την επαφή με τα ΜΜΕ
 - β) μέσα στον κύκλο της οικογένειας
 - γ) στο σχολείο
 - δ) στο εργασιακό περιβάλλον
6. Το δεύτερο στάδιο της πολιτικής κοινωνικοποίησης είναι:
 - α) η επαφή με τα ΜΜΕ
 - β) ο κύκλος της οικογένειας
 - γ) η σχολική αγωγή
 - δ) το εργασιακό περιβάλλον
7. Ενεργός πολίτης είναι ο:
 - α) εργατικός πολίτης
 - β) ενημερωμένος πολίτης
 - γ) ηθικός πολίτης
 - δ) φιλήσυχος πολίτης
8. Στην Ελλάδα, οι γυναίκες απέκτησαν δικαίωμα ψήφου στις βουλευτικές εκλογές, με το Σύνταγμα του:
 - α) 1864
 - β) 1911
 - γ) 1952
 - δ) 1975
9. Στην Ελλάδα, οι γυναίκες άσκησαν το δικαίωμα ψήφου, για πρώτη φορά, στις βουλευτικές εκλογές του:
 - α) 1912
 - β) 1952
 - γ) 1956
 - δ) 1974

10. Η πρώτη Ελληνίδα βουλευτής, Ελένη Σκούρα, εκλέχθηκε το:

- α) 1952
- β) 1953
- γ) 1956
- δ) 1974

11. Η πρώτη Ελληνίδα Υπουργός, Λίνα Τσαλδάρη, συμμετείχε στην κυβέρνηση Κων/νου Καραμανλή το:

- α) 1952
- β) 1953
- γ) 1956
- δ) 1974

12. Σύμφωνα με το Νόμο 2910/2001, στα ψηφοδέλτια των Δημοτικών και Νομαρχιακών εκλογών πρέπει να περιλαμβάνονται γυναίκες υποψήφιοι, κατ' ελάχιστο ποσοστό:

- α) 1/2
- β) 1/3
- γ) 1/4
- δ) δεν έχει καθιερωθεί ποσοστωση

13. Από τα αέρια που συντελούν στο «φαινόμενο του θερμοκηπίου», ευθύνεται κατά κύριο λόγο:

- α) το όζον
- β) το μεθάνιο
- γ) το υποξείδιο του αζώτου
- δ) το διοξείδιο του άνθρακα

14. Ποια από τις παρακάτω μορφές ενέργειας δεν είναι ανανεώσιμη;

- α) η ενέργεια από φυσικό αέριο
- β) η ενέργεια από υδατοπτώσεις
- γ) η ηλιακή ενέργεια
- δ) η αιολική ενέργεια

15. Το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) στην ατμόσφαιρα προέρχεται από:

- α) την αναπνοή των ζώων
- β) της ανθρώπινες δραστηριότητες
- γ) τα ηφαίστεια
- δ) όλα τα παραπάνω

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής παλαιότερων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ

1. Ποια από τις παρακάτω απόψεις για την πολιτική θεωρείτε ότι είναι η πιο ουσιαστική από την πλευρά της πολιτικής επιστήμης. Η πολιτική είναι:
 - α) η εξουσία και οι θεσμοί και οι πρακτικές που συνδέονται με την άσκησή της
 - β) η τέχνη του εφικτού
 - γ) η εξισορρόπηση των διαφορών
 - δ) η διένεξη ανάμεσα στους μεγάλους πολιτικούς κάθε εποχής
2. Ανάμεσα στα σημαντικότερα αντικείμενα έρευνας της πολιτικής επιστήμης είναι:
 - α) οι σχέσεις πολιτικής εξουσίας και κοινωνίας
 - β) οι σχέσεις ανάμεσα στους γονείς και τα παιδιά
 - γ) η μελέτη της επιρροής του δικαίου στην οικονομική ανάπτυξη
 - δ) τα ψυχολογικά συμπλέγματα των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα
3. Η πολιτική κοινωνικοποίηση είναι:
 - α) διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικών πεποιθήσεων και αξιών
 - β) διαδικασία πολιτικοποίησης του ατόμου
 - γ) μύηση στην κυρίαρχη πολιτική κουλτούρα
 - δ) συμμετοχή σε πολιτική οργάνωση
4. Ποιο από τα παρακάτω δεν είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα του σύγχρονου κράτους;
 - α) ο έλεγχος των μέσων βίας
 - β) η νομιμότητα
 - γ) η απρόσωπη δομή της πολιτικής εξουσίας
 - δ) η ισχυρή γλωσσική, θρησκευτική και συμβολική ταυτότητα του λαού κάθε κράτους

2 Το δίκαιο

▼ Θεωρία

- ▶ **Δίκαιο:** οι γενικά και αφηρημένα διατυπωμένοι κανόνες, που ρυθμίζουν δεσμευτικά και ετερόνομα την κοινωνική συμπεριφορά. Επίσης, ορίζει τον τρόπο άσκησης της πολιτικής εξουσίας.
- ▶ **Φυσικό δίκαιο:** το αιώνιο και αναλλοίωτο δίκαιο που βασίζεται στην ανθρώπινη φύση και στη λογική. Το ιδανικό δίκαιο.
Η Αντιγόνη έθαψε τον αδελφό της Πολυνείκη βάσει του Φυσικού δικαίου, παραβαίνοντας το Θετικό δίκαιο (το νόμο που έθεσε ο βασιλιάς Κρέων).
- ▶ **Έθιμο (δικαίου):** τήρηση μακράς και ομοιόμορφης πρακτικής με την πεποίθηση εφαρμογής κανόνα δικαίου (άγραφο δίκαιο).
- ▶ Η **Ηθική** αφορά τη συνείδηση του ανθρώπου, ρυθμίζει την κοινωνική συμπεριφορά αλλά όχι δεσμευτικά και ετερόνομα (δεν υφίστανται κυρώσεις όπως στην περίπτωση παράβασης ενός κανόνα δικαίου). Από τους κανόνες της ηθικής απορρέουν μόνο υποχρεώσεις.
- ▶ **Υποκείμενα Δικαίου:** Κάθε φυσικό πρόσωπο (άνθρωπος) ή νομικό πρόσωπο (ένωση προσώπων ή σύνολο περιουσίας) μπορεί να έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις, να έχει δηλαδή ικανότητα δικαίου.
- ▶ **Νομικά Πρόσωπα:** αναγνωρίζονται από το νόμο ως πρόσωπα, για την εξυπηρέτηση ενός ορισμένου σκοπού.
 - Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ): διέπονται από το Ιδιωτικό δίκαιο (π.χ. εμπορικές εταιρείες, σωματεία, ιδρύματα κλπ.).
Η επωνυμία, η έδρα, τα όργανα τους (π.χ. η γενική συνέλευση και το διοικητικό συμβούλιο) και οι εξουσίες που ασκεί το καθένα, καθώς και οι λοιποί όροι λειτουργίας τους, καθορίζονται στο καταστατικό τους. Αυτό

κατατίθεται στο δικαστήριο (ή στη διοίκηση στην περίπτωση των ανωνύμων εταιριών) και ελέγχεται αν τα στοιχεία του είναι σύμφωνα με το νόμο.

- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ): διέπονται από το Δημόσιο δίκαιο (π.χ. τα ΑΕΙ, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η Εκκλησία κ.λπ.).
- ▶ **Έννομη τάξη:** το σύνολο των κανόνων δικαίου που ισχύουν σε ένα Κράτος.
- ▶ Το Δίκαιο διακρίνεται σε **Δημόσιο** και **Ιδιωτικό**
 - α) **Δημόσιο Δίκαιο:** ρυθμίζει σχέσεις, στις οποίες εμπλέκεται φορέας Κρατικής εξουσίας.

Κλάδος Δημοσίου Δικαίου	ρυθμίζει
Συνταγματικό	τη μορφή του πολιτεύματος, την άσκηση της κρατικής εξουσίας και τις σχέσεις κράτους - πολιτών
Διοικητικό	την οργάνωση και λειτουργία της δημόσιας Διοίκησης και τις σχέσεις της με τους πολίτες
Ποινικό	τις αξιόποινες πράξεις και τις ποινές
Δικονομία	τη διαδικασία που ακολουθείται ενώπιον των δικαστηρίων
Δημόσιο Διεθνές	τις σχέσεις μεταξύ κρατών ή/και διεθνών οργανισμών

- β) **Ιδιωτικό Δίκαιο:** ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ)

Κλάδος Ιδιωτικού Δικαίου	ρυθμίζει
Αστικό	τις σχέσεις μεταξύ φυσικών ή/και νομικών προσώπων
Εμπορικό	την άσκηση εμπορίας
Εργατικό	τη σχέση εξαρτημένης (μισθωτής) εργασίας

- γ) **Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης:** υπερέχει του Εθνικού Δικαίου και οι κανόνες του εφαρμόζονται άμεσα στις εθνικές έννομες τάξεις (αποτελεί νέα έννομη τάξη).